



ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของนักศึกษา
คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Factors Related to the Compliance with University
Identity of Students at Faculty of Public and Environmental Health,
Huachiew Chalermprakiet University

ดวงพร กตัญญูตานนท์*, ยูพาพร คำสีแก้ว, กนิษฐา ยนต์ตัน, นรินธนา สำราญสุข,
มุนีเราะห์ ยูโซ๊ะ, อัจฉรา กลั่นแอม, ณัฐธิดา ใจหาญ

สาขาวิชาการจัดการโรงพยาบาล คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ สมุทรปราการ 10540

Tuangporn Katanyutanon*, Yupaporn Khamsikaew, Kanittha Yondan, Nirinthana Samransuk,
Muniroh Yusoa, Adchara Kranham, Natthida Jaihan

Devision of Hospital Management, Faculty of Public and Environmental Health,
Huachiew Chalermprakiet University, Samut Prakan 10540

*Email : tuangpornk@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวางนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (มคอ.) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มคอ. กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ทุกชั้นปี จำนวน 209 ราย จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามเพศ ชั้นปี และสาขา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มคอ. อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$, $SD = 0.37$) ในรายด้านพบว่าด้านคุณธรรม 6 ประการ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง และด้านเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคมอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านปฏิบัติทางศาสนา และปัจจัยด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด ปัจจัยด้านบุคคลพบว่าเกรดเฉลี่ยสะสม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำมากกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มคอ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ อายุ ชั้นปี สาขาวิชา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และที่อยู่อาศัยระหว่างเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มคอ. ทางสถิติ ปัจจัยด้านปฏิบัติทางศาสนามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มคอ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย และปัจจัยด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มคอ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปผลจากการศึกษาครั้งนี้ ควรนำปัจจัยการปฏิบัติทางศาสนา ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย และปัจจัยการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย เป็นข้อมูลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มคอ. ของนักศึกษาต่อไป

คำสำคัญ : คุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ นักศึกษา



Abstract

The objectives of this cross-sectional descriptive research were to study the compliance with highlight on Huachiew Chalermprakiet University (HCU) Identity and the factors related to the HCU Identity of the students. The sample size was 209 students of all years of the Faculty of Public and Environmental Health, and the participants were selected by using the stratified random sampling based on gender, year of study, and major. Data were obtained by using questionnaire. Statistics used for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square test and Spearman's rank correlation analysis. The findings revealed the compliance with the HCU Identity of students were at a high level ($\bar{x}=3.92$, $SD=0.37$). In each aspect found that the 6 moral aspects, such as sufficiency economy, learn to serve society were at a high level. The family factors, the university factors, the religious activity factors and perception of HCU Identity factors were at a high level. The personal factors were Grade Point Average, which had a very low positive relation to the compliance of HCU Identity of students with a statistical significance of 0.05, but gender, age, year of study, major, expenses received per month, and residence during study were not significantly related to the compliance with HCU Identity. The religious activity factors had positive relationship at moderate level with the compliance of HCU Identity of students at the significance level of 0.05. The family factors, the university factors, and perception of the compliance on HCU Identity factors, had a low positive relationships with the compliance on he HCU Identity of student at the significance level of 0.05. In conclusion, we should use religious activity factors, family factors, university factors, and perception of the compliance on HCU Identity factors, as information to further support the compliance with HCU Identity of students.

Keywords : the feature on the Identity, Huachiew Chalermprakiet University, students

บทนำ

อัตลักษณ์หมายถึงคุณลักษณะเฉพาะหรือลักษณะที่เหมือนกันของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่สามารถบอกความแตกต่างและสร้างความจดจำได้⁽¹⁾ และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมเมื่อบุคคลนั้นเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนตามที่ตั้งคัมและวัฒนธรรมกำหนดไว้⁽²⁾ สำหรับสถาบันการศึกษามีการกำหนดอัตลักษณ์ซึ่งเป็นผลที่เกิดแก่ผู้เรียนตามความตั้งใจของสถาบันการศึกษา⁽³⁾ ซึ่งเป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบันการศึกษานั้น และเป็นคุณลักษณะเฉพาะที่โดดเด่นของผู้เรียนของแต่ละสถาบันการศึกษา⁽⁴⁾ เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษานั้น⁽⁵⁾ มีความสำคัญเพราะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในตนเอง รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนที่มีต่อสังคม รวมถึงมีการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพในอนาคต⁽⁶⁾



มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (มจร.) เป็นสถาบันการศึกษาที่มีการกำหนดอัตลักษณ์ของสถาบัน ประกอบด้วย 1) ยึดมั่นในคุณธรรม 6 ประการ (ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู) 2) ปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม⁽⁷⁾ คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมเป็นคณะหนึ่งของ มจร. ได้ดำเนินการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะสอดคล้องตามอัตลักษณ์ มจร.⁽⁸⁾ โดยเสริมสร้างอัตลักษณ์ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา และจัดสภาพแวดล้อมที่สร้างเสริมอัตลักษณ์ อย่างไรก็ตามยังพบว่านักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมบางส่วน ยังไม่เป็นไปตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. จากรายงานคะแนนความประพฤตินักศึกษา ปีการศึกษา 2559-2561 จากสำนักพัฒนานักศึกษา มจร.⁽⁹⁾ พบว่า มีนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมทุจริตในการสอบ 1 ราย เมื่อปีการศึกษา 2559 และ 1 ราย เมื่อปีการศึกษา 2560 รวมทั้งมีนักศึกษาแต่งกายผิดระเบียบ จำนวน 22 ราย คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า นักศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มจร. มีการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ที่ประกอบด้วย ยึดมั่นในคุณธรรม 6 ประการ ปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคมอย่างไร และสนใจศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. โดยได้ประยุกต์ปัจจัยจากการศึกษาของ จรรย์ ศรีบัวนำ⁽¹⁰⁾ ดาหวัน สุวรรณ⁽¹¹⁾ ปิยะนันท์ นามกุล⁽¹²⁾ และปรับให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านการปฏิบัติทางศาสนา และปัจจัยด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์ เพื่อนำผลไปสู่การวางแผนพัฒนานักศึกษาของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ให้มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. เพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์ของ มจร.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ของนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย เป็นวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (cross-sectional descriptive research) ศึกษา ระหว่างเดือนสิงหาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2562

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรคือนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มจร. ปีการศึกษา 2562 ทุกชั้นปี จำนวน 375 ราย ขนาดตัวอย่างคำนวณโดยใช้สูตรของเครซี่ และคณะ⁽¹³⁾ ได้จำนวน 190 ราย สุ่ม ร้อยละ 10 ได้จำนวน 209 ราย สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตาม เพศ ชั้นปี และสาขา แล้วสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ ตามลำดับรายชื่อของนักศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย เป็นแบบสอบถาม พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปี สาขาวิชา เกรดเฉลี่ยสะสม ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และที่อยู่อาศัยในระหว่างเรียน เป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านมหาวิทยาลัย ด้านปฏิบัติทางศาสนา และด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 8, 21, 5, และ 6 ข้อ ตามลำดับ รวม 40 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ



ส่วนที่ 3 การปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ประกอบด้วยคุณธรรม 6 ประการ เศรษฐกิจพอเพียง และเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม จำนวน 37, 18, และ 15 ข้อ รวม 70 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัตินานๆครั้ง ไม่เคยปฏิบัติเลย เป็นข้อคำถามเชิงบวกและเชิงลบ โดยเชิงบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2, และ 1 ตามลำดับ เชิงลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์การจัดคะแนนปัจจัยและการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ใช้วิธีหาอันตรภาคชั้น โดยใช้ค่าพิสัย แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 คะแนน ระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 คะแนน ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 คะแนน ระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 คะแนน ระดับน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 คะแนน⁽¹⁴⁾

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่า IOC (index of item objective congruence) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาคณะกายภาพบำบัด มจร. จำนวน 30 ราย หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านการปฏิบัติทางศาสนา ปัจจัยด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย และการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของ มจร. เท่ากับ 0.79, 0.91, 0.73, 0.75 และ 0.92 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิ์ผู้เข้าร่วมวิจัย งานวิจัยนี้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เลขที่รับรอง อ.880/2562 และเข้าร่วมวิจัยด้วยความสมัครใจ ข้อมูลวิเคราะห์และเสนอผลในภาพรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยขออนุญาตจากคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อได้อนุมัติแล้ว คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามรายชื่อของนักศึกษา โดยประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน และนำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามด้วยตนเองภายหลังเรียนเสร็จในห้องเรียนและรอรับแบบสอบถามคืน หลังจากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง ก่อนนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพรรณนาได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. และปัจจัย ใช้สถิติอนุมานในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ชั้นปี สาขาวิชา ที่อยู่อาศัยระหว่างเรียนกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. โดยใช้สถิติไคสแควร์ (chi-square) และความสัมพันธ์ระหว่างระหว่าง อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามศาสนา ปัจจัยการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์ กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman's rank order correlation) เนื่องจากตัวแปรมีการกระจายไม่เป็นโค้งปกติ



ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 88.04 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20-21 ปี ร้อยละ 60.29 อายุเฉลี่ย 20.67 ปี อยู่ในชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 34.93 และอยู่สาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ร้อยละ 44.50 มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.50-2.99 ร้อยละ 38.27 มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 56.94 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 6,921.53 บาท อาศัยในหอพักนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 52.15

2. ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านมหาวิทยาลัย ด้านการปฏิบัติทางศาสนา และด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมากทั้งหมด ($\bar{x} \pm SD = 4.19 \pm 0.52, 4.06 \pm 0.43, 3.85 \pm 0.61, 3.79 \pm 0.56$ ตามลำดับ) โดยปัจจัยด้านครอบครัว ครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรมของครอบครัว ที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์ ปัจจัยด้านการปฏิบัติทางศาสนา ครอบคลุมการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การนำหลักธรรมหรือหลักศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน ที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์ ปัจจัยด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์ หมายถึงได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อด้านต่างๆ เช่น สื่อโซเชียล สื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ ที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์

ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัยรายด้าน ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมากทั้งหมด ($\bar{x} \pm SD = 3.99 \pm 0.54, 3.89 \pm 0.51, 4.17 \pm 0.51, 4.16 \pm 0.62, 4.14 \pm 0.56$ ตามลำดับ) ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับของปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านปฏิบัติทางศาสนา และปัจจัยด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย ของนักศึกษา (n =209)

ปัจจัย	\bar{x}	SD	แปลค่า
ด้านครอบครัว	4.19	0.52	มาก
ด้านมหาวิทยาลัย	4.06	0.43	มาก
กิจกรรมการเรียนการสอน	3.99	0.54	มาก
กิจกรรมพัฒนานักศึกษา	3.89	0.51	มาก
การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์	4.17	0.51	มาก
ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน	4.16	0.62	มาก
การจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย	4.14	0.56	มาก
ด้านการปฏิบัติทางศาสนา	3.85	0.61	มาก
ด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.	3.79	0.56	มาก

3. การปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92, SD=0.37$) ด้านคุณธรรม 6 ประการ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง และด้านเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม อยู่ในระดับมากทั้งหมด ($\bar{x} \pm SD = 3.87 \pm 0.35, 4.08 \pm 0.46, 3.84 \pm 0.55$ ตามลำดับ) ในรายด้านของคุณธรรม 6 ประการ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด ยกเว้นขยันและประหยัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20, 3.35, SD=0.55, 0.57$ ตามลำดับ) ตามตารางที่ 2



ตารางที่ 2 การปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.ของนักศึกษาโดยรวมและรายด้าน (n=209)

การปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.	\bar{x}	SD	แปลค่า
คุณธรรม 6 ประการ	3.87	0.35	มาก
ซื่อสัตย์	3.20	0.55	ปานกลาง
อดทน	3.77	0.52	มาก
ประหยัด	3.35	0.57	ปานกลาง
เมตตา	4.13	0.60	มาก
ซื่อสัตย์	4.22	0.52	มากที่สุด
กตัญญู	4.51	0.45	มากที่สุด
เศรษฐกิจพอเพียง	4.08	0.46	มาก
เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม	3.84	0.55	มาก
รวม	3.92	0.37	มาก

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ชั้นปี สาขาวิชา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และที่อยู่อาศัยในระหว่างเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.ทางสถิติ แต่เกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำมากกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($r=0.182$, $p\text{-value}=0.008$) ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย และปัจจัยด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($r=0.394$, 0.440 , 0.309 , $p\text{-value} < 0.001$ ตามลำดับ) แต่ปัจจัยด้านการปฏิบัติทางศาสนามีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($r=0.558$, $p\text{-value} < 0.001$)

ในรายด้านของปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน และการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($r=0.302$, 0.363 , 0.363 , 0.389 , 0.312 , $p\text{-value} < 0.001$ ตามลำดับ) ตามตารางที่ 3 และ 4

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สาขาวิชา และที่อยู่อาศัยระหว่างเรียน กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ของนักศึกษา (n = 209)

ปัจจัยส่วนบุคคล	การปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์		χ^2	p-value
	จำนวน (ร้อยละ)			
	มากที่สุด-มาก	ปานกลาง		
เพศ*			0.001	1.000
ชาย	23 (11.00)	2 (0.96)		
หญิง	169 (80.86)	15 (7.18)		



ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สาขาวิชา และที่อยู่อาศัยระหว่างเรียน กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ของนักศึกษา (n = 209) ต่อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	การปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์		χ^2	p-value
	จำนวน (ร้อยละ)			
	มากที่สุด-มาก	ปานกลาง		
ระดับการศึกษา			0.877	0.349
ชั้นปีที่ 1- 2	58 (27.75)	7 (3.35)		
ชั้นปีที่ 3-4	134 (64.12)	10 (4.78)		
สาขาวิชา			0.820	0.664
การจัดการโรงพยาบาล	73 (34.93)	7 (3.35)		
อนามัยสิ่งแวดล้อม-สาธารณสุขชุมชน	32 (15.31)	4 (1.91)		
อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	87 (41.63)	6 (2.87)		
ที่อยู่อาศัยระหว่างเรียน*			1.903	0.218
อาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือญาติ	40 (19.14)	6 (2.87)		
อาศัยอยู่หอพัก	152 (72.73)	11 (5.26)		

*fisher's Exact Test

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านการปฏิบัติทางศาสนา ปัจจัยด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์ กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. (n = 209)

ปัจจัย	การปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์		ระดับความสัมพันธ์
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r)	p-value	
ปัจจัยด้านบุคคล			
อายุ	-0.081	0.241	ไม่มี
เกรดเฉลี่ยสะสม	0.182	0.008*	ต่ำมาก
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	0.022	0.749	ไม่มี
ปัจจัยด้านครอบครัว	0.394	0.000*	ต่ำ
ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย	0.440	0.000*	ต่ำ
กิจกรรมการเรียนการสอน	0.302	0.000*	ต่ำ
กิจกรรมพัฒนานักศึกษา	0.363	0.000*	ต่ำ
การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์	0.363	0.000*	ต่ำ
ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน	0.389	0.000*	ต่ำ
การจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย	0.312	0.000*	ต่ำ
ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามศาสนา	0.558	0.000*	ปานกลาง
ปัจจัยการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์	0.309	0.000*	ต่ำ

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05



สรุปและอภิปรายผล

การปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร⁽¹⁵⁾ และการศึกษาคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์⁽¹⁶⁾ ที่อยู่ในระดับมาก การที่การปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมกำหนดเป็นเป้าประสงค์ว่า ผลิตบ่งชี้ที่มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของ มจร.⁽⁸⁾ และกำหนดอยู่ในผลลัพธ์การเรียนรู้ ข้อ 1 ด้านคุณธรรมจริยธรรมของทุกหลักสูตร จึงมีการสร้างเสริมอัตลักษณ์ในการเรียนการสอนทุกรายวิชาโดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) รวมทั้งมีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่สร้างเสริมอัตลักษณ์ อย่างไรก็ตาม ยังมีคุณธรรมด้านขยันและประหยัดอยู่ในระดับปานกลาง จะต้องสร้างเสริม เนื่องจากความขยันและความประหยัดเป็นคุณธรรมที่สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับตนเอง ทั้งด้านการเรียน ด้านการงาน และด้านสังคม⁽¹⁷⁾ โดยเฉพาะความขยันมีความสำคัญกับการเรียนให้สำเร็จของนักศึกษา เนื่องจากความขยันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา⁽¹⁸⁾

ปัจจัยด้านบุคคล พบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษานิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่พบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์กับอัตลักษณ์⁽¹⁹⁾ แต่ไม่สอดคล้องกับนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง⁽¹¹⁾ แต่เป็นด้านคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากอัตลักษณ์ของมจร. ทั้งสามด้านอยู่ในด้านคุณธรรมจริยธรรมของผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ความฉลาดทางปัญญาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา⁽²⁰⁾ เป็นพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมสูง มักเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ และสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับสาเหตุและผลของการกระทำได้⁽²¹⁾

สำหรับ เพศ อายุ ชั้นปี สาขาวิชา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และที่อยู่อาศัยระหว่างเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ทางสถิติ แต่สอดคล้องกับการศึกษากลุ่มนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่พบว่าอัตลักษณ์ไม่สัมพันธ์กับชั้นปี⁽¹⁹⁾ กลุ่มนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่พบว่าอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยไม่ต่างกันตามชั้นปีและสาขาวิชา⁽¹⁶⁾ นักศึกษานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่พบว่าคุณธรรมจริยธรรมไม่สัมพันธ์กับอายุ⁽²²⁾ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภูมิภาคภาคกลางที่พบว่าคุณธรรมจริยธรรมไม่ต่างกันตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน⁽²³⁾ และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่พบว่าคุณธรรมจริยธรรมไม่ต่างกันตามลักษณะการพักอาศัย⁽²⁴⁾ และไม่สอดคล้องกับการศึกษานิสิตมหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า เพศและคณะมีผลต่ออัตลักษณ์⁽¹⁵⁾ อัตลักษณ์ของนิสิตพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ต่างกันตามชั้นปี⁽²⁵⁾ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี สัมพันธ์กับอายุ และชั้นปี⁽²⁶⁾ และนักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิตต่างกันตามลักษณะการอยู่อาศัย และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน⁽²⁷⁾ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอยู่ในวัยใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 20-21 ปี พักอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน คือ ส่วนใหญ่พักอยู่ที่หอพักเหมือนกัน รวมทั้งอยู่ในคณะเดียวกัน ซึ่งมีเป้าประสงค์ในการพัฒนาอัตลักษณ์ มจร. ผ่านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบเดียวกัน รวมทั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่มีพัฒนาอัตลักษณ์เดียวกัน



จึงทำให้เพศ อายุ ชั้นปี สาขาวิชา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ที่อยู่อาศัยระหว่างเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.

ปัจจัยด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านครอบครัว⁽²⁵⁾ แต่ไม่สอดคล้องกับคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ไม่ต่างกันตามการเลี้ยงดูของครอบครัว⁽¹⁶⁾ ครอบครัวเป็นสถาบันแรกและสำคัญที่สุดในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเยาวชน มีความสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูหล่อหลอมบุคคลในครอบครัวให้ประพฤติในทางดีงาม เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยการมีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว มีตัวแบบที่ดี สนับสนุนให้กำลังใจในการทำมาหากิน⁽²⁸⁾ จึงทำให้ปัจจัยด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. ที่ประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรม

ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของ มจร.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยด้านสถาบันมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคลไปสู่ความเด่นของอัตลักษณ์ เนื่องจากสถานศึกษาระดับอุดมศึกษามีอิทธิพลมากที่สุดต่อชีวิตของนักศึกษา เพราะเป็นช่วงเรียนรู้วิชาความรู้ โดยเฉพาะทักษะชีวิตขั้นสูงที่จะนำไปประกอบอาชีพในอนาคต⁽²⁵⁾ เปรียบเสมือนฐานการเรียนรู้แรกที่นักศึกษาจะได้รับ⁽¹²⁾ ในรายด้านพบว่ากิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์คือการสร้างกระบวนการเรียนสอนให้นักศึกษามีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์⁽²⁹⁾ การสร้างและส่งเสริมให้เกิดอัตลักษณ์ทำได้โดยการเรียนการสอน โดยอาจสอนโดยตรงและสอดแทรกในกิจกรรมต่างๆ⁽⁴⁾ สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ปัจจัยด้านอาจารย์ และสัมพันธภาพกับเพื่อน⁽²⁵⁾ ซึ่งสมบัติ ท้ายเรือคำ⁽³⁰⁾ ศึกษาพบว่าทำให้บัณฑิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัยและคณะวิชาเป็นการพัฒนาอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เนื่องจากกิจกรรมพัฒนานักศึกษาเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านต่างๆนอกเหนือไปจากการเรียนการสอนปกติ เป็นไปด้วยความสมัครใจ นักศึกษามีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ มีส่วนช่วยให้นักศึกษาพัฒนาเป็นคนที่มีบุคลิก⁽³¹⁾ ซึ่งรวมถึงด้านอัตลักษณ์ด้วย อาจารย์เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างอัตลักษณ์ โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ความใกล้ชิดเป็นกันเอง เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน สร้างแรงบันดาลใจกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียนรู้และร่วมกิจกรรม⁽³²⁾ ด้านความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดต่อการใช้ชีวิตของนักศึกษาที่ยังอยู่ในช่วงวัยรุ่น วัยรุ่นที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดี ให้การสนับสนุนช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ให้คำปรึกษาให้กำลังใจ มีกรรว่ากล่าวตักเตือนซึ่งกันและกัน และชักชวนให้ประพฤติในสิ่งที่ดี ทำให้บุคคลรู้สึกมั่นคงในสถานภาพกลุ่มเพื่อน รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม พฤติกรรมที่แสดงออกจึงสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่ม⁽³³⁾ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับการศึกษาของปิยนันท์ นามกุล⁽¹²⁾ ที่พบว่าสภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ซึ่งอัตลักษณ์สร้างได้โดยสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้ซึมซับการเรียนรู้วิถีชีวิตจริงในรั้วสถาบันการศึกษา⁽⁴⁾ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ บุคคล กฎระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติ และวัฒนธรรมของสถาบันการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่ช่วยหล่อหลอมให้ผู้เรียนมี



อัตลักษณ์ตามที่สถาบันกำหนด เนื่องด้วยอัตลักษณ์มีการก่อตัวและปรับเปลี่ยนตลอดเวลาตามบริบทของเวลาและสถานที่ที่บุคคลได้มีปฏิสัมพันธ์ด้วย⁽¹⁾ ซึ่งคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มจร. ได้จัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อสร้างเสริมอัตลักษณ์ในแต่ละรายวิชา มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่สร้างเสริมอัตลักษณ์ มจร. รวมทั้ง มจร. ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ มจร. เช่น มีป้ายอัตลักษณ์ในลิฟต์ ห้องสมุด และตามอาคารเรียน มีโครงการที่สร้างเสริมอัตลักษณ์ มีการให้รางวัลและยกย่องนักศึกษาที่ปฏิบัติตนเป็นคนดี เป็นต้น จึงทำให้ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามอัตลักษณ์ มจร.

ปัจจัยด้านการปฏิบัติทางศาสนา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษานักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง ที่พบว่าปัจจัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา⁽¹¹⁾ ซึ่งปัจจัยการปฏิบัติทางศาสนาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและการนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้ เนื่องจากศาสนาให้หลักธรรมคำสอนที่ส่งเสริมให้คนเป็นคนดีโดยตรง เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจในการประพฤติปฏิบัติ รวมทั้งมีพิธีกรรมทางศาสนาเป็นสื่อให้นำศาสนิกชนน้อมนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนาไปสู่การปฏิบัติ⁽³⁴⁾ จึงทำให้มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ซึ่งนายิกา จันทรียิวา⁽³⁵⁾ พบว่ารูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมในสถานศึกษาได้แก่การพัฒนาจริยธรรมผ่านคำสอนของศาสนา และการจัดกิจกรรมกับประเพณีหรือพิธีทางศาสนา

ปัจจัยด้านการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มจร. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษานักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง ที่พบว่าการรับรู้คุณธรรมจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา⁽¹¹⁾ เนื่องจากการรับรู้คุณลักษณะตามอัตลักษณ์ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการรับรู้จากสื่อ/เทคโนโลยีทั้งจากภายนอกและภายในของมหาวิทยาลัย เนื่องจากสื่อ/เทคโนโลยีเป็นตัวแทนสัญลักษณ์ที่ทำหน้าที่ในการสร้างพฤติกรรมใหม่หรือสร้างเสริมพฤติกรรมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา⁽³³⁾ มีการศึกษาพบว่ากลยุทธ์หนึ่งในการสร้างอัตลักษณ์ของสถานศึกษา คือพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการสร้างอัตลักษณ์⁽³⁶⁾

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้พัฒนาคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของ มจร. เน้นด้านขยันและประหยัด

1.1. ข้อค้นพบจากการศึกษาที่สำคัญพบว่าปัจจัยการปฏิบัติทางศาสนามีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามอัตลักษณ์ของ มจร. ดังนั้นจึงควรจัดกิจกรรมปฏิบัติทางศาสนาที่สร้างเสริมอัตลักษณ์ เช่น การเผยแพร่หลักคำสอนของศาสนาที่สอนให้ขยันและประหยัด จัดพิธีในวันสำคัญทางศาสนาโดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและให้นักศึกษาเข้าร่วมจัดงานโครงการหรือกิจกรรมที่เข้าไปปฏิบัติในศาสนสถาน

1.2. ประสานงานกับครอบครัว ขอความความร่วมมือในการอบรม ปลูกฝังคุณธรรมตามอัตลักษณ์ของ มจร. ให้มีการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ฐานะของตนเอง กำกับพฤติกรรมของนักศึกษาในปกครองให้รู้จักการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า การใช้เงินอย่างประหยัด ให้ความขยันในการทำงานและการเรียน และผู้ปกครองควรปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี



1.3. จัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยและคณะ ให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษา อาจารย์ต้องดูแลเอาใจใส่นักศึกษาอย่างรอบด้าน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการสอดแทรกเนื้อหาด้านประหัตและขยัน จัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่หลากหลายที่สร้างเสริมอัตลักษณ์ โดยเฉพาะพัฒนาด้านขยันและประหัต

1.4. นำเสนออัตลักษณ์ของ มจร.ผ่านสื่อหลายรูปแบบ เช่น เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย แอปพลิเคชันเฟซบุ๊ก ไลน์ ควรนำเสนอเนื้อหาที่ยกย่องคนดี มีความประหัตและขยัน เพื่อเป็นต้นแบบที่ดี

2. ข้อเสนอในการศึกษาครั้งต่อไป ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามอัตลักษณ์ มจร. และศึกษารูปแบบ การพัฒนาอัตลักษณ์ด้านความขยันและการประหัตของนักศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ ลักษณะมีเจริญกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และ สิ่งแวดล้อม รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรโชติ เกิดแก้ว หัวหน้าสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิพงษ์ ทองก้อน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาวิชาการ มจร. ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณนักศึกษาคณะกายภาพบำบัดและคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

เอกสารอ้างอิง

1. ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน, พนมพร จันทรปัญญา. การสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา. วารสารปัญญา ภาควิชา. 2558;7(2):267-80.
2. จิตินันท์ สัมมานุช. การสร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการมีทักษะสื่อสาร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2556.
3. กิตติพร เนาว์สุวรรณ, วิทวัส ดิษยะศริน สัตยารักษ์. องค์ประกอบอัตลักษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. วารสาร มจร.วิชาการ. 2559;19(38):77-92.
4. ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์. อัตลักษณ์ผู้เรียน เอกลักษณ์สถานสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน); 2557.
5. สุภัชฉาน ศรีเอี่ยม. อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย (สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์). 2555;2(2):186-99.
6. สุภัชฉาน ศรีเอี่ยม. อัตลักษณ์นักศึกษาในยุคปริญญาล้านประเทศ. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. 2558;5(1):199-210.
7. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ กองแผนและพัฒนา. แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 5 ปี ระยะที่ 6 (พ.ศ.2560-2564). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ; 2560.
8. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม. แผนกลยุทธ์คณะสาธารณสุข ศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 5 ปี ระยะที่ 6 (พ.ศ.2560-2564). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ; 2560.



9. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ สำนักพัฒนานักศึกษา. รายงานข้อมูลความประพฤตินักศึกษา ปีการศึกษา 2559-2562. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ; 2562.
10. จริญญา ศรีบัวนำ. การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นใน กรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์]. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2550.
11. ดาหวัน สุวรรณ. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง. [ปริญญาานิพนธ์]. ตรัง: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร; 2559.
12. ปิยะนันท์ นามกุล. ปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. วารสารศรีวนาลัยวิจัย. 2561;8(2):27-38.12
13. Krejcie RV, Morgan DW. Determining sample size for research activities. Educ Psychol Meas. 1970;30:607-10.
14. วิเชียร เกตุสิงห์. ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่ายๆที่บางครั้งก็พลาดได้. ข่าวสารการวิจัยศึกษา. 2538;1:8-11.
15. ทวีศักดิ์ อินทโชติ, ศิวะนันท์ ศิวพิทักษ์, โสภณ แยมกลิ่น, เกื้อจิตร ชีระกาญจน์, วัลภา หัตถกิจพานิชกุล. การศึกษาอัตลักษณ์และการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งในเขต กรุงเทพมหานคร. สุทธิปริทัศน์. 2562;33(107):77-93.
16. เพชรรัตน์ โชครุ่ง, จารุวรรณ สกุลคู. คุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วารสารศึกษาศาสตร์. 2557;25(2):55-68.
17. อารี ตันท์เจริญรัตน์. การส่งเสริมจริยธรรมให้นักเรียน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2554;13(1):207-23.
18. อุทัยวรรณ สายพัฒนา. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. 2561;7(1):141-6.18
19. วรรณวิภา ทวีตั้งตระกูล, ประสงค์ ตันพิชัย, สันติ ศรีสวนแดง. ปัจจัยที่มีผลต่ออัตลักษณ์ของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, มหาวิทยาลัยศิลปากร (ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ). 2557;7(3):754-69.
20. พิษญาภา ยืนยาว. ปัจจัยความฉลาดที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, มหาวิทยาลัยศิลปากร (สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ). 2560;10(3):1596-612.
21. ดวงเดือน พันธุมนาวิน. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค; 2551.
22. ไชยา เกษาร์ตัน, บุญิกา จันทร์เกตุ. คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา; 2559.



23. วรณิศา เนื่องพะยอม. ความสัมพันธ์ของการรับรู้ข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์กับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของนักศึกษาามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภูมิภาคภาคกลาง. [ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต]. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี; 2560.
24. ดร.ณิ โอวจริยาพิทักษ์, ศีราภรณ์ ขวเลขยางกูร, พรรณี วิศิษฐ์วงศ์. การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษากรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร .กรุงเทพมหานคร: คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร; 2557.
25. ดาทิวา พันธุ์น้อย, ปกรณ์ ประจันบาน, ชำนาญ ปาณาวงษ์. รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 2557;9(26):123-38.
26. จริยา กฤติยววรรณ. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี. ใน: เอกสารการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 1. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี; 2559. น. 1661-74.
27. จิรเดช สมิทธิพรพรรณ, ธิติมา ประภากรเกียรติ, ภัทรานิชฐ ศุภกิจโกศล, วิภาดา มุกดา. พฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต. กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต; 2559.
28. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว. คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: จีอาร์ต; 2552.
29. เตือนใจ บรรเจิดกิจ, ประเทือง ภูมิภัทราคม, วุฒิชัย ธนาพงศธร, บัญญัติ ชำนาญกิจ. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ วารสารสมาคมนักวิจัย. 2556;18(2):55-69.
30. สมบัติ ท้ายเรือคำ. อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2558;2(4):6-18.
31. จรินทร์พย์ อุดมพันธุ์รัก, จงกล วรณมุสิกทอง, กอบกุล เลหาดีกุล, วรบูรณ์ เหลืองรุ่งเรือง. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาด้านตนเองของนักศึกษาพยาบาล. วารสารพยาบาลศาสตร์. 2553;28.(4 Suppl):74-84.
32. ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน. การศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วารสารปัญญาภิวัฒน์. 2560;9(1):175-86.
33. ภูมิพัฒน์ รักพรมงคล, ภารดี อนันต์นาวิ, เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา. 2558;9(2):76-90.
34. กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. ศาสนพิธีและมรดกไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2560.



35. นายิกา จันทร์อิหฺวา. รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2560;11(2):51-70.
36. ทองพรรณ ปัญญาอุดมกุล, สุวดี อุปปีนใจ, ทศพล อารินิจ, สุชาติ ลีตระกูล. กลยุทธ์การสร้างอัตลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ในเขต ภาคเหนือตอนบน. วารสารบริหารการศึกษา มศว. 2558;10(18):1-11.